

LA LOE A L'EDUCACIÓ INFANTIL

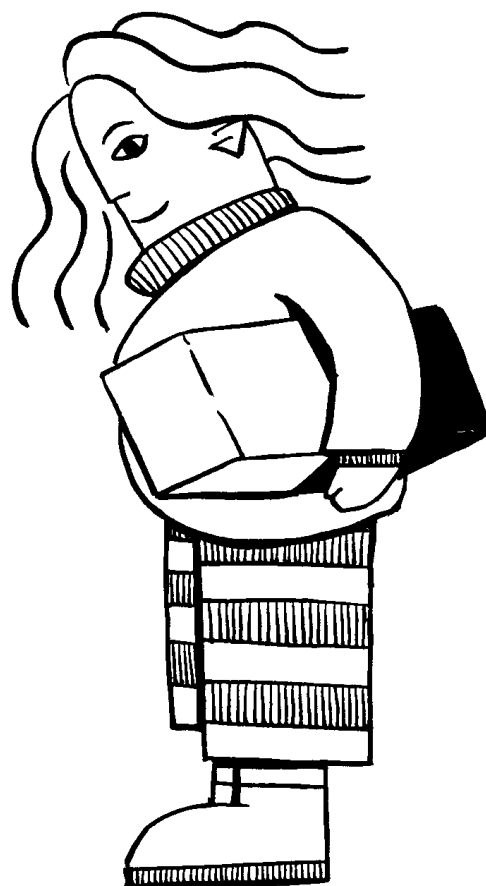
PLATAFORMA D'EDUCACIÓ INFANTIL 0-6

Com a Plataforma d'Educació Infantil 0-6, valoram positivament la identificació dels principis més fonamentals, la consolidació de les etapes i la consideració de l'etapa 0-6, educació infantil, com educativa com ja ho era amb la LOGSE, però no s'ha aprofitat l'oportunitat per introduir novetats àmpliament demandades com ara:

- **L'obligatorietat del segon cycle de l'educació infantil.** La no obligatorietat suposa un desavantatge de partida pels que no la cursen i impedeix una actuació preventiva i compensatòria que figura com una de les intencions de l'etapa.
- **No es perfila l'atenció que puguin rebre els infants amb n.e.e.** dins l'educació infantil, tal com es fa a primària i secundària. No es fa referència a les dificultats específiques dels alumnes que requereixen atencions especials ni com es pot avançar en el diagnòstic i el tractament d'aquestes dificultats. No hi ha cap previsió de reforçar els equips d'atenció primerenca o dels equips psicopedagògics. Tampoc no s'hi s'inclou la possibilitat de dotar d'orientadors o psicopedagogs els centres d'infantil i primària amb la creació d'un departament d'orientació o d'especialistes per coordinar mesures d'atenció a la diversitat.
- **No s'estableix cap ràtio màxima** cosa que és greu ja que la manca de límits pot omplir les aules en excés com ja està succeint. Proposam: 0-1 anys (6 alumnes); 1-2 anys (10 alumnes); 2-6 anys (15 alumnes).
- **Tampoc no s'aclareix ni avança en la concreció de les titulacions** exigibles per impartir classes a educació infantil, especialment a primer cycle. Proposam titulació única: mestre d'educació infantil.

Si bé és una llei poc reglamentarista, que facilita en lloc de "no deixar fer", pensam que les mesures que s'apunten són totalment insuficients perquè els factors que més permeten millorar la qualitat del sistema educatiu no es modifiquen: ràtios, plantilles i formació del professorat.

Són necessaris: una formació inicial i permanent capaç de dotar el professorat de les necessàries eines psicopedagògiques i científiques i un sistema d'avaluació dels canvis i mesures preses que sigui operatiu per a la millora de la pràctica.

“...un projecte educatiu que respongui a les necessitats socials i familiars, i que no es converteixi en un aparcament de criatures...”

És impossible atendre la creixent diversitat de les aules sense una modificació profunda dels currículums vigents que arrosseguen continguts de diferents reformes afegits sense criteri.

És inadmissible que el mercat dels llibres de text i les editorials siguin les que elaborin i concretin el currículum, quan això és una tasca exclusiva dels professionals, actuant de forma col·legiada. No és admissible parlar de la gratuïtat dels llibres de text, ni d'obrir més el mercat per donar pas a la més absoluta mediocritat en els materials escolars. El projecte no inclou novetats en aquest aspecte i per tant consolida el mercat editorial i minva a la mínima expressió la ja poca autonomia pedagògica dels centres a l'hora de dissenyar i adaptar els currículums.

Malgrat que per primera vegada conté una memòria econòmica, trobam a faltar una llei vinculant de finançament per portar a terme el conjunt de reformes.

Per tant, pensam que la LOE és una proposta que no cobreix les expectatives que havia creat i que, si no es modifica s'haurà perdut una oportunitat. És decepcionant que encara no hi hagi un plantejament del 0-6, fet que suposa despullar l'educació de les primeres edats de la seva pròpia identitat, desmembrar una etapa i no reconèixer les seves característiques singulars.

Que l'atenció als menors de 3 anys depengui d'administracions no educatives i de la gestió privada suposa supeditar els objectius d'adequació de l'oferta a les condicions de finançament. La coordinació entre els diferents serveis educatius ha d'assegurar una aposta important per a la conciliació de la vida laboral i familiar i sobre tot la resposta a les necessitats familiars dels especialment desfavorits.

És urgent un compromís d'educació dissenyant la seva oferta en coherència amb un projecte educatiu que respongui a les necessitats socials i familiars, i que no es converteixi en un aparcament de criatures o una supeditació als objectius de l'etapa escolar posterior. Una planificació global del currículum i del treball col·lectiu de tots els especialistes pensant prioritàriament en les necessitats infantils que potencii el disseny de contextos d'aprenentatge.

El sentit de les escoles infantils no té futur si no s'adapta a les necessitats socials a partir del treball col·lectiu de la comunitat escolar, com una comunitat d'aprenentatge i d'investigació, incentivant al màxim la participació de les famílies i dels agents socials a la vida escolar.

Propostes:

- Regular el sector de l'educació infantil i revisar i optimitzar el Decret de mínims (1004).
- *Unitat de l'etapa.* Respectar la integritat de tota l'etapa 0-6, com era la idea inicial. expressada a l'avantprojecte de la LOGSE. L'educació infantil hauria de ser una etapa integrada amb un caràcter educatiu comú. Centres integrats 0-6 independents dels centres de primària, ja que pensam que s'han de potenciar escoles petites i a l'abast dels infants i de les famílies. Un currículum unificat per tota l'etapa 0-6 sense la divisió de cicles (veure article 14, punts 4 i 5, pàg. 25: aquests

continguts també es poden treballar al 1r cicle, no són exclusius del 3-6).

- *Organització i recursos.* Un nombre reduït d'infants per centre afavorirà que es creïn unes relacions positives i possibilitarà, per tant, un clima favorable per al desenvolupament harmònic de tots els infants. Només les escoles petites es poden convertir en vertaderes comunitats educatives on tots els infants i les famílies coneixen totes les persones que hi treballen, els espais del centre i on els infants poden ser tractats individualment.

“Un currículum obert i flexible que potencii els continguts de caire procedimental i actitudinal més que els de caire conceptual.”

- Els centres d'educació infantil o d'educació primària on s'imparteixin els dos cicles d'educació infantil han de disposar d'un mínim de sis unitats, tres per cada un dels cicles. No poden superar els dos grups per nivell. Rebutjam el punt 4, que es refereix als cicles incomplets.
- La concreció de mesures per fer possible l'equitat implica bàsicament com ara: ràtios moderades, atenció individualitzada en el marc de grups heterogenis, autonomia de centre per a la innovació i per a la gestió, pla de suport i experimentació per part de les universitats i centres educatius i pressupost suficient per gestionar autònomament les necessitats dels centres.

- És un autèntic despropòsit que no s'intenti minvar el nombre d'alumnes per aula.
- Cal insistir en la necessitat de fórmules de cofinançament entre administracions educatives –municipis, si aquests han d'adquirir protagonisme en el sistema educatiu, i, per dissenyar projectes educatius de ciutat amb la col·laboració d'associacions, centres educatius i entitats públiques i privades.

Currículum

Un currículum obert i flexible que potencii els continguts de caire procedimental i actitudinal més que els de caire conceptual. Incidir més en les competències bàsiques i tendir a visions progressivament més interdisciplinars o globalitzades, i revisar els actuals continguts afegits sense criteri pedagògic ni epistemològic. Trobam que a l'article 13 i 14: "Iniciarse en las habilidades numéricas básicas y en la lecto-escritura...", aquests objectius van en detriment de prioritzar altres aspectes del desenvolupament essencials en aquesta etapa educativa i donen un protagonisme excessiu a les eines instrumentals que s'haurien d'introduir a primària.

S'han de poder introduir novetats legislatives importants relacionades amb el canvi curricular progressiu organitzat a partir de grans nuclis temàtics globalitzats i interdisciplinars. Canvis metodològics per a la construcció conjunta dels aprenentatges. Potenciar la coordinació entre el professorat. Dissenyar programes

d'innovació adreçats a l'atenció a la diversitat amb dotació pressupostària segons les necessitats, el context i la qualitat pedagògica del projecte presentat.

Administracions responsables i òrgans de gestió

Més col·laboració institucional entre les administracions amb competències educatives i els ajuntaments i menys declaracions públiques, creuament d'acusacions, declaracions, contradecaracions, puntualitzacions i matisacions perquè no ajuden a resoldre els problemes educatius de fons.

En aquesta línia caldria que les institucions estimulin la participació i l'autonomia dels centres per presentar ofertes educatives coherents i que potenciïn la implicació de tots els agents educatius en els consells escolars municipals.

Cal ampliar els marges d'autonomia pedagògica dels centres per a la innovació i per a la gestió. L'autonomia de gestió implica una dotació econòmica i de recursos humans suficient; la dotació de recursos implicaria una avaluació pública dels resultats obtinguts. Suport i experimentació per part de les universitats i pressupost suficient per gestionar autònomament les necessitats dels centres.

“L'horari laboral hauria d'incloure hores de formació permanent obligatòria i incentius per a la formació fora de l'horari laboral.”

Cal incentivar la participació de tots els sectors de la comunitat educativa, especialment la de les famílies, com ara.

És necessari fixar hores no lectives per a l'acció tutorial amb les famílies.

S'ha d'afavorir la unificació de criteris.

Cal promoure activitats de formació conjunta (mares, pares, professorat).

S'ha de reconèixer el paper de les AMPAs com associacions d'utilitat pública amb introducció de mesures fiscals i administratives que facilitin la seva tasca.

L'administració i els municipis han de promoure i impulsar plans d'entorn que contribueixin a fer efectiva la igualtat d'oportunitats i l'equitat amb el concurs dels centres públics i dels centres concertats. S'ha de potenciar:

- L'obertura progressiva dels centres educatius fora de l'horari escolar.
- L'oferta d'activitats en un marc supraescolar (barriada, població...) i amb la participació d'altres associacions culturals i educatives.
- La creació d'un sistema de beques per a facilitar la participació de tots els infants de famílies en una situació desfavorida.

Canviar la funció dels inspectors envers experts en gestió d'aula i d'assessors i col·laboradors dels equips directius i de tot el professorat, més enllà de la gestió burocràtica allunyada de les realitats i de les necessitats dels centres, per donar suport a la gestió de les enormes dificultats dels centres educatius.

Formació del professorat

La formació inicial del professorat d'educació infantil hauria d'oferir coneixements i criteris bàsics, disciplinars i didàctics, de totes les àrees de coneixement, a més dels coneixements psicopedagògics corresponents a les edats en què es vol exercir. El postgrau hauria d'incloure un any d'especialització en alguna àrea del currículum o en

les etapes 0-3 o 3-6, i un any de pràctiques tutelades entre l'escola i la universitat.

L'horari laboral hauria d'incloure hores de formació permanent obligatòria i incentius per a la formació fora de l'horari laboral. Totes aquestes activitats haurien de ser avaluades segons la seva incidència en la transformació de la pràctica docent.

S'hauria d'incentivar la participació en projectes de recerca a la universitat i la col·laboració d'aquesta en la solució dels problemes que el sistema educatiu té plantejats.

S'haurien d'establir graus en la professió docent amb millores substancials en les retribucions; caldria aplicar criteris d'avaluació relacionats amb la qualitat en l'exercici de les funcions associades a la professió i amb la capacitat d'innovar.

“La religió forma part de l'àmbit privat de les persones i dels drets individuals reconeguts per la Declaració Universal dels Drets Humans...”

L'avaluació del professorat esdevindria una eina clau per plantejar polítiques de personal que facin possible l'estímul i el reconeixement del treball dels equips i dels grups de professors.

L'avaluació de grups i de persones ha de tenir com objectiu l'estímul i el suport a la feina ben feta; per això, l'avaluació hauria de ser sempre respectuosa amb criteris de publicitat i transparència, i hauria d'ajudar a trobar els millors camins per complir els objectius fixats en els projectes col·lectius i individuals.

Religió

Trobam que cap religió no ha de tenir un horari específic ni ha d'existir cap alternativa al seu estudi. La religió forma part de l'àmbit privat de les persones i dels drets individuals reconeguts per la Declaració Universal dels Drets Humans i les institucions no tenen cap obligació d'orientar en una direcció o en una altra en qüestions religioses. El debat suscitat entorn a aquest tema és absolutament desproporcionat i amaga els autèntics problemes i alternatives del nostre sistema educatiu. □